

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-4133
Podgorica, 22. septembra 2020. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	1. 10	20 20	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	09-1/20-3		
VEZA:			
EPA:	16 XXVII		
BKRAĆENICA:			PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 11. septembra 2020. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ministar finansija i dr BOJANA BOŠKOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta u Ministarstvu finansija.

Vlada preporučuje Skupštini Crne Gore da, prilikom razmatranja Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, pozove dr Radoja Žugića, guvernera Centralne banke Crne Gore, da učestvuje u radu Skupštine i njenih radnih tijela.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PREDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Član 1

U Zakonu o kreditnim institucijama („Službeni list CG“, broj 72/19) u članu 46 stav 1 tačka 3 riječi: „imenuje i razrješava“ zamjenjuju se riječju „predlaže“.

Član 2

U članu 89 stav 4 riječi: „stav 1 tač. 8 i 9 i“ brišu se.

Član 3

U članu 200 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:
„(9) Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.“

Član 4

U članu 202 poslije stava 8 dodaje se novi stav koji glasi:
„(9) Bliže kriterijume za odobravanja davanja podrške iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.“

Član 5

U članu 263 stav 1 riječi: „čl. 217, 247 i 248“ zamjenjuju se riječima: „čl. 233, 260 i 261“.

Član 6

U članu 279 stav 1 poslije tačke 26 dodaju se dvije nove tačke koje glase:
“26a) sprovede mjere za obezbjeđivanje sigurnog i efikasnog platnog prometa i usklađivanje poslovanja sa zakonom kojim se uređuje platni promet, uključujući i mjere zabrane raspolaganja sredstvima sa računa i mjere zabrane odobrenja ili zaduženja računa;
26b) privremeno prestane da pruža jednu ili više platnih usluga;”

Član 7

U članu 320 stav 5 riječi: „člana 215“ zamjenjuju se riječima: „ člana 327“.

Član 8

U članu 377 stav 1 riječi: „u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „do 30. aprila 2021. godine“.

U stavu 2 riječi: „u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „do 30. juna 2021. godine“.

Član 9

U članu 378 stav 3 riječi: „stav 5“ zamjenjuje se riječima: „stav 6“, a riječi: „do 30. novembra 2020. godine“ zamjenjuju se riječima: „do 30. septembra 2021. godine“.

Član 10

U članu 382 riječi: „2021. godine“ zamjenjuje se riječima: „2022. godine“.

Član 11

U članu 383 u tački 1 riječi: „2021. godine“ zamjenjuju se riječima: „2022. godine“.

U tački 2 riječi: „2022. godini“ zamjenjuju se riječima: „2023. godini“.

U tački 3 riječi: „2023. godini“ zamjenjuju se riječima: „2024. godini“.

Član 12

U članu 384 u uvodnoj rečenici poslije riječi „do“ dodaje se riječ „kraja“.

U tački 1 riječi: „2021. godine“ zamjenjuju se riječima: „2022. godine“.

U tački 2 riječi: „2022. godini“ zamjenjuju se riječima: „2023. godini“.

U tački 3 riječi: „2023. godini“ zamjenjuju se riječima: „2024. godini“.

Član 13

U članu 386 u uvodnoj rečenici riječi: „2023. godine“ zamjenjuju se riječima: „2024. godine“.

U tački 1 riječi: „2021. godini“ zamjenjuju se riječima: „2022. godini“.

U tački 2 riječi: „2022. godini“ zamjenjuju se riječima: „2023. godini“.

U tački 3 riječi: „2023. godini“ zamjenjuju se riječima: „2024. godini“.

Član 14

U članu 387 u uvodnoj rečenici riječi: „2023. godine“ zamjenjuju se riječima: „2024. godine“.

U tački 1 riječi: „2021. godinu“ zamjenjuju se riječima: „2022. godinu“.

U tački 2 riječi: „2022. godinu“ zamjenjuju se riječima: „2023. godinu“ i

U tački 3 riječi: „2023. godinu“ zamjenjuju se riječima: „2024. godinu“.

Član 15

U članu 388 riječi: „2023. godine“ zamjenjuju se riječima: „2024. godine“.

Član 16

U članu 389 riječi: „početka primjene“ zamjenjuju se riječima: „stupanja na snagu“.

Član 17

U članu 393 riječi: „2021. godine“ zamjenjuju se riječima: „2022. godine“.

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. Razlozi za donošenje ovog zakona

Skupština Crne Gore donijela je u decembru 2019. godine Zakon o kreditnim institucijama, koji je objavljen u „Službenom list CG“ broj 72/19 od 26.12.2019. godine. Ovim zakonom uređuje se osnivanje, upravljanje, poslovanje i supervizija kreditnih institucija i druga pitanja od značaja za rad kreditnih institucija. Ovim zakonom je u crnogorski pravni sistem prenesena Direktiva 2013/36 Evropskog parlamenta i Savjeta o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima (tzv. CRD), kao i dio Direktive 2014/59 Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava (tzv. BRRD).

Saglasno članu 393 ovog zakona, ovaj zakon je stupio na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore" – 03.01.2020, godine, a primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

Članom 377 navedenog zakona propisano je da će se propisi za sprovođenje tog zakona donijeti u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona – do 03.10.2020. godine, osim propisa iz člana 233 tog zakona koji će se donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona – do 03. januara 2021. godine.

Radi se o sljedećim podzakonskim propisima:

- 1) Odluka o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija;
- 2) Odluka o načinu uvrđivanja ispunjenosti uslova za izbor članova organa upravljanja u kreditnoj instituciji;
- 3) Odluka o kriterijumima i kriterijumi na osnovu kojih se procjenjuje podobnost i finansijsko stanje sticalaca kvalifikovanog učešća u kreditnim institucijama;
- 4) Odluka o registru kreditnih institucija, filijala kreditnih institucija iz drugih država i predstavništava kreditnih institucija iz drugih država;
- 5) Odluka o dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije;
- 6) Odluka o dokumentaciji koja se prilaže uz zahtjeve za izdavanje odobrenja iz Zakona o kreditnim institucijama;
- 7) Odluka o internom upravljanju u kreditnim institucijama;
- 8) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje rizicima u kreditnim institucijama;
- 9) Odluka o klasifikaciji aktive i obračunavanju rezervacija za potencijalne kreditne gubitke u kreditnim institucijama;
- 10) Odluka o minimalnim standardima za upravljanje rizikom likvidnosti u kreditnim institucijama;

- 11) Odluka o bližem sadržaju internih akata kojima se uređuju kontrolne funkcije u kreditnim institucijama;
- 12) Odluka o osnovnim principima za definisanje politika primanja u kreditnim institucijama;
- 13) Odluka o planovima oporavka kreditnih institucija;
- 14) Odluka o internom kapitalu kreditnih institucija;
- 15) Odluka o načinu izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera za kreditne institucije;
- 16) Odluka o bližim uslovima i načinu određivanja sistemski važnih kreditnih institucija;
- 17) Odluka o načinu izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu u kreditnim institucijama;
- 18) Odluka o velikim izloženostima kreditnih institucija;
- 19) Odluka o poslovanju sa licima povezanim sa kreditnom institucijom
- 20) Odluka o minimalnim standardima za ulaganja kreditnih institucija u nepokretnosti i osnovna sredstva;
- 21) Odluka o bližim uslovima za pružanje finansijske podrške u okviru grupe kreditnih institucija;
- 22) Odluka o kontnom okviru za kreditne institucije;
- 23) Odluka o izvještajima koje kreditne institucijama dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore;
- 24) Odluka o javnom objavljivanju podataka kreditnih institucija;
- 25) Odluka o metodima konsolidacije zavisnih društava kreditne institucije;
- 26) Smjernice za utvrđivanje postojanja zajedničkog djelovanja pri sticanju akcija kreditne institucije.

Saglasno članu 380 stav 1 Zakona o kreditnim institucijama, banke su dužne da usklade akta i poslovanje sa odredbama tog zakona do početka primjene ovog zakona – 01. januara 2021. godine.

Udruženje banaka Crne Gore dostavilo je Ministarstvu finansija i Centralnoj banci Crne Gore 20.07.2020. godine inicijativu za odlaganje početka primjene Zakona o kreditnim institucijama. U navedenoj inicijativi ukazano je na sljedeće:

- da je Zakon o kreditnim institucijama sistemski i krucijalan propis za poslovanje banaka, koji zahtjeva preduzimanje velikog broja aktivnosti u pravcu usklađivanja poslovanja banaka sa tim zakonom, od uspostavljanja novog okvira korporativnog upravljanja, nove normative do značajnih unapređenja tehničke infrastrukture u bankama;
- da je Zakon o kreditnim institucijama donijet nekoliko mjeseci prije krize izazvane pandemijom novog koronavirusa;
- da bi, prema rokovima iz Zakona o kreditnim institucijama, usklađivanje poslovanja banaka sa Zakonom o kreditnim institucijama bilo neophodno sprovesti u izuzetno izazovnim okolnostima, koje karakteriše visok stepen neizvjesnosti u pogledu uticaja pandemije novog koronavirusa na globalnom nivou i na privrednu aktivnost u Crnoj Gori, uključujući i poslovanje banaka;

- da je, u uslovima pandemije novog koronavirusa, neophodno da banke prvenstveno nastave da pružaju doprinos ublažavanju društvenih i ekonomskih posljedica prouzrokovanih ovom pandemijom, te su pred bankama izazovi iznalaženja poslovnih modela za pružanje podrške građanima i privredi na prevazilaženju navedenih posljedica;
- da je 11. jula 2020. godine stupio na snagu novi Zakon o privrednim društvima i da su banke, kao akcionarska društva, dužne da svoje poslovanje usklade i sa ovim zakonom do 11. aprila 2021. godine. S obzirom da je Zakon o kreditnim institucijama "lex specialis" u odnosu na Zakon o privrednim društvima, banke bi trebalo da svoje poslovanje usklade najprije sa Zakon o privrednim društvima koji je "lex generalis", pa tek onda sa Zakonom o kreditnim institucijama;
- da u 2020. godini banke imaju zahtjevne aktivnosti i na procjeni kvaliteta aktive (AQR).

Imajući u vidu navedene objektivne okolnosti na koje je ukazalo Udruženje banaka Crne Gore, a time i opravdanost navedene inicijative, ovim zakonom se predlaže odlaganje početka primjene Zakona o kreditnim institucijama za godinu dana, sa 01. januara 2021. godine na 01. januar 2022. godine. S tim u vezi, predlaže se i "pomjeranje" svih drugih prelaznih rokova za period od godinu dana.

3. Usaglašenost sa pravnom tekovinom Evropske Unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Zakonom o kreditnim institucijama izvršeno je potpuno usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa:

- Direktivom 2013/36 Evropskog parlamenta i Savjeta o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ i stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ;
- dijelom Direktive 2014/59 Evropskog parlamenta i Savjeta o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU i regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012, i
- dijelom Direktive Evropskog parlamenta i Savjeta 2001/24/EZ od 4. aprila 2001. godine o restrukturiranju i likvidaciji kreditnih institucija.

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama ne utiče se na usaglašenost ovog zakona sa navedenim propisima Evropske unije, s obzirom da se ne predlažu izmjene odredbi važećeg zakona kojima je izvršeno prenošenje navedenih propisa Evropske unije u nacionalno zakonodavstvo, već se samo predlaže promjena roka za početak primjene tog zakona. Imajući u vidu navedeno, u proceduri donošenja

- finansijski plan kreditne institucije,
- strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije,
- politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove upravnog odbora i druga lica odgovorna za vođenje poslova u okviru pojedinih područja poslovanja kreditne institucije,
- politiku primanja u kreditnoj instituciji, osim ako statutom nije uređeno da tu saglasnost daje skupština akcionara,
- akt o internoj reviziji i godišnji plan rada interne revizije;

2) nadzire:

- postupak sprovođenja i efikasnost i efektivnost sistema upravljanja kreditnom institucijom,
- sprovođenje poslovne politike kreditne institucije, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja rizika,
- sprovođenje politike primanja u kreditnoj instituciji,
- proces objelodanjivanja i komunikacija,
- adekvatnost postupaka i efikasnosti interne revizije;

3) imenuje i razrješava spoljnog revizora;

4) usvaja godišnji plan interne revizije i izvještaje interne revizije;

5) donosi i periodično provjerava opšta načela politike primanja u kreditnoj instituciji;

6) saziva sjednice skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za skupštinu akcionara i kontrolise njihovo sprovođenje;

7) bira i razrješava predsjednika nadzornog odbora;

8) imenuje i razrješava članove upravnog odbora uključujući i predsjednika;

9) imenuje i razrješava članove revizorskog odbora;

10) razmatra godišnji izvještaj o radu revizorskog odbora;

11) imenuje i razrješava članove odbora za primanja, odbora za rizike, odbora za imenovanja i druge odbore osnovane u cilju pružanja stručne pomoći u vršenju nadzora poslovanja kreditne institucije;

12) razmatra i zauzima stavove o nalazima iz izvještaja Centralne banke i izvještaja drugih nadzornih organa o izvršenoj kontroli, u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja o kontroli;

13) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i statuta kreditne institucije.

(2) Sjednice odbora se održavaju po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

(3) Član nadzornog odbora je dužan da odmah obavijesti Centralnu banku o:

1) njegovom izboru ili prestanku funkcije u organima upravljanja u drugom pravnom licu, i

2) pravnim poslovima na osnovu kojih je taj član nadzornog odbora ili neko od članova njegove uže porodice direktno ili indirektno stekao akcije u pravnom licu, na osnovu kojih je samostalno ili zajedno sa članovima svoje uže porodice stekao kvalifikovano učešće u tom drugom pravnom licu, ili na osnovu kojih je njihovo učešće smanjeno ispod granice kvalifikovanog učešća.

Odobrenje za rad filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 89

- (1) Kreditna institucija iz treće zemlje može da posluje u Crnoj Gori posredstvom filijale samo uz prethodno odobrenje za rad filijale izdato od Centralne banke.
- (2) Odobrenjem iz stava 1 ovog člana određuju se poslovi koje filijala kreditne institucije iz treće zemlje može da obavlja u Crnoj Gori, s tim da se odobrenje može dati za obavljanje svih ili dijela poslova za koje kreditna institucija ima odobrenje nadležnog organa treće zemlje.
- (3) Ako kreditna institucija nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana namjerava da posredstvom filijale počne da u Crnoj Gori pruža usluge koje nijesu sadržane u odobrenju za osnivanje filijale kreditne institucije, dužna je da za obavljanje tih poslova dobije odobrenje Centralne banke.
- (4) Za odobrenje iz stava 1 ovog člana kreditna institucija - osnivač filijale je dužna da dostavi dokumentaciju iz člana 90 stav 1 tač. 8 i 9 i stav 2 ovog zakona.
- (5) Na odlučivanje o zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredba člana 91 ovog zakona.

Odobrenje Centralne banke za pružanje podrške

Član 202

- (1) Kreditna institucija može da pruži podršku u skladu sa potpisanim sporazumom o podršci ako je za davanje podrške dobila odobrenje Centralne banke.
- (2) Kreditna institucija iz stava 1 ovog člana je dužna da obavijesti Centralnu banku ako njeno zavisno društvo namjerava da pruži podršku.
- (3) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana smatra se urednim ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - 1) zahtjev sadrži sve pojedinosti predložene podrške i njihovo obrazloženje;
 - 2) uz zahtjev je priložen primjerak odluke upravnog odbora o pružanju podrške iz člana 201 stav 1 ovog zakona, i
 - 3) kreditna institucija je dostavila Centralnoj banci kopiju sporazuma o podršci, koji će Centralna banka koristiti i za potrebe ostvarivanja funkcije sanacije kreditnih institucija.
- (4) Centralna banka najkasnije u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja urednog zahtjeva iz stava 3 ovog člana donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu, a ako u tom roku ne odluči o zahtjevu, smatra se da je izdala odobrenje za pružanje finansijske podrške.
- (5) Centralna banka će izdati odobrenje kreditnoj instituciji za pružanje podrške ako su ispunjeni uslovi iz člana 200 stav 1 ovog zakona.
- (6) Centralna banka će odbiti zahtjev iz stava 3 ovog člana ako procijeni da uslovi iz člana 200 stav 1 ovog zakona nijesu u potpunosti ispunjeni, a ako procijeni da su ti uslovi djelimično ispunjeni, Centralna banka može da djelimično usvoji zahtjev iz stava 3 ovog člana.

ovog zakona nije bilo potrebno pribavljati ponovno mišljenje Evropske komisije, jer je Evropska komisija već dala pozitivno mišljenje na usaglašenost Zakona o kreditnim institucijama sa relevantnim propisima Evropske unije, a, iz istih razloga, nije bilo potrebno ni sačinjavati transpozicionu tabelu.

4. Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

Članom 1 Nacrta zakona predlaže se izmjena člana 46 važećeg zakona, na način što se predviđa da Nadzorni odbor predlaže spoljnog revizora, kojeg, saglasno odredbama člana 223 stav 1 važećeg zakona, bira skupština akcionara kreditne institucije, najkasnije do 30. septembra poslovne godine.

Članom 2 Nacrta zakona predlaže se izmjena člana 89 stav 4 važećeg zakona, brisanjem određenja da je kreditna institucija - osnivač filijale dužna da dostavi dokumentaciju iz člana 90 stav 1 tač. 8 i 9 za izdavanje odobrenja za rad filijale iz treće zemlje, jer je sva dokumentacija za izdavanje ovog odobrenja propisana članom 90 stav 2 važećeg zakona.

Članom 3 Nacrta zakona predlaže se dopuna člana 202 važećeg zakona, kojom se stvara pravni osnov da Centralna banka svojim podzakonskim propisom utvrdi bliže uslove i kriterijume za podršku u okviru grupe.

Članom 4 Nacrta zakona predlaže se izmjena člana 263 stav 1 važećeg zakona, radi preciziranja članova u skladu sa kojima Centralna banka pribavlja informacije na osnovu kojih utvrđuje da kreditna institucija iz druge države članice koja pruža usluge u Crnoj Gori krši propise te države članice kojima se prenose Direktiva 2013/36/EU ili Regulativa (EU) br. 575/2013.

Članom 5 Nacrta zakona predlaže se dopuna člana 279 važećeg zakona, kojom se da je ovlašćenje Centralnoj banci da, pored ostalih mjera propisanih tim zakonom, može naložiti kreditnoj instituciji i mjere kojima će se obezbijediti usklađivanje poslovanja kreditne institucije sa Zakonom o platnom prometu. Zakonom o platnom prometu propisana je kontrola samo platnih institucija i institucija za elektronski novac, dok se kontrola kreditnih institucija vrši u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i u slučaju kreditne institucije pružaju platne usluge. Stoga je potrebno u ovom zakonu propisati i mjere koje Centralna banka može preduzeti u slučaju kada kreditne institucije ne pružaju platne usluge u skladu sa propisima, što se predloženom dopunom i čini.

Članom 6 Nacrta zakona predlaže se izmjena člana 320 stav 5 važećeg zakona, radi preciziranja da Centralna banka može da, uzimajući u obzir odredbe o razmjeni informacija sa nadležnim organima država članica iz člana 327 važećeg zakona i uporedivost zakonodavstava, obezbijedi saradnju i koordinira aktivnosti sa nadležnim organima treće zemlje.

Članom 7 Nacrta zakona predlaže se produženje roka iz člana 377 stav 1 važećeg zakona za donošenje podzakonskih propisa za sprovođenje ovog zakona, za nepunih sedam mjeseci. Prema predloženoj izmjeni, Centralna banka će propise za sprovođenje ovog zakona donijeti do 30. aprila 2021. godine, osim propisa o izvještavanju koji će donijeti do 30. juna 2021. godine. Kako se početak primjene ovog zakona odlaže za 01. januar 2022. godine, bankama – kreditnim institucijama se na ovaj način ostavlja period od osam mjeseci da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom.

Članom 16 Nacrta zakona rok početka primjene Zakona o kreditnim institucijama iz člana 393 tog zakona, "pomjera" se sa 01. januara 2021. godine na 01. januar 2022. godine, pa se, u skladu sa tim, odredbama čl. 9, 10, 11, 12, 13 i 14 Nacrta zakona za godinu dana "pomjeraju" i prelazni rokovi iz važećeg zakona - čl. 382 (za kapitalne zahtjeve), 383 (za priznati kapital), 384 (za zahtjeve za likvidnošću), 386 (za bafer za očuvanje kapitala), 387 (za kontraktični bafer) i 388 (plan za očuvanje kapitala i ograničenje raspodjele).

Članom 15 Nacrta zakona mijenja se član 389 važećeg zakona, na način što se propisuje da će se odredbe člana 219 ovog zakona primjenjivati od dana isteka mandata lica koje, na dan stupanja na snagu ovog zakona, umjesto dana početka primjene ovog zakona, obavlja funkciju bankarskog ombudsmana po Zakonu o bankama ("Službeni list CG" br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17).

5. Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje ovog zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

6. Tekst odredaba Zakona o kreditnim institucijama koje se mijenjaju

Nadležnosti i odgovornosti nadzornog odbora

Član 46

(1) Nadzorni odbor:

- 1) daje saglasnost upravnom odboru na:
 - ciljeve i opštu strategiju kreditne institucije,
 - poslovnu politiku kreditne institucije,

- (7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako uslovi iz člana 200 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona nijesu ispunjeni, Centralna banka može da usvoji ili djelimično usvoji zahtjev iz stava 3 ovog člana.
- (8) U slučaju iz stava 7 ovog člana Centralna banka je dužna da rješenjem odredi rok u kojem je kreditna institucija dužna da ponovo uskladi poslovanje sa zahtjevima iz člana 200 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona, i ako kreditna institucija u ostavljenom roku ponovo uskladi poslovanje sa tim zahtjevima, smatraće se da kreditna institucija nije imala neusklađenost sa tim zahtjevima.

Supervizorske mjere nadležnog organa matične države članice u vezi s uslugama koje se pružaju u Crnoj Gori

Član 263

- (1) Ako Centralna banka na osnovu informacija koje pribavi u skladu sa čl. 217, 247 i 248 ovog zakona utvrdi da kreditna institucija iz druge države članice koja pruža usluge u Crnoj Gori krši propise te države članice kojima se prenose Direktiva 2013/36/EU ili Regulativu (EU) br. 575/2013, i ako postoji značajan rizik da se neće uskladiti sa tim propisima u odnosu na usluge koje kreditna institucija pruža u Crnoj Gori, Centralna banka će o tome obavijestiti nadležni organ matične države članice.
- (2) Ako Centralna banka ocijeni da nadležni organ matične države članice nije preduzeo, ili da neće preduzeti mjere za otklanjanje neusklađenosti ili mjere za sprečavanje rizika neusklađenosti, može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Vrste mjera

Član 279

- (1) Centralna banka može, pored ostalih mjera propisanih ovim zakonom, naložiti kreditnoj instituciji da:
- 1) poveća iznos regulatornog kapitala iznad minimalno propisanog nivoa, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 281 ovog zakona;
 - 2) poboljša sistem upravljanja u skladu sa članom 104 ovog zakona, kao i da poboljša strategije i postupke procjene adekvatnosti internog kapitala;
 - 3) dostavi Centralnoj banci plan za ponovno uspostavljanje usklađenosti sa regulatornim zahtjevima iz ovog zakona i propisa donijetih za sprovođenje ovog zakona i odredi kreditnoj instituciji rokove za njegovo sprovođenje, uključujući poboljšanje tog plana po pitanju obima i rokova za njegovo sprovođenje;
 - 4) primjeni posebne politike rezervisanja ili tretmana aktive u odnosu na izračunavanje kapitalnih zahtjeva;
 - 5) ograniči poslovanje ili širenje poslovnice mreže poslovnica kreditne institucije ili da prestane sa obavljanjem djelatnosti koja predstavlja pretjeran rizik za stabilnost kreditne institucije;
 - 6) smanji rizike koji proizilaze iz djelatnosti, proizvoda i sistema kreditne institucije;
 - 7) ograniči varijabilna primanja na procenat neto prihoda kada ta primanja nijesu u skladu sa održavanjem dobre kapitalne osnove;

- 8) neto dobit iskoristi za jačanje regulatornog kapitala;
 - 9) privremeno prestane ili ograniči isplatu dividende ili bilo kojeg drugog oblika isplate dobiti akcionarima, kao i obračun i raspodjelu imaočima instrumenata dodatnog osnovnog kapitala, ako zabrana ili ograničenje ne predstavlja nastanak statusa neispunjavanja obaveze kreditne institucije;
 - 10) dodatno ili učestalije izvještava Centralnu banku, uključujući izvještavanje o pozicijama kapitala i likvidnosti;
 - 11) ispuni posebne zahtjeve za likvidnost, uključujući i ograničenja ročnih neusklađenosti između imovine i obaveza;
 - 12) javno objavi dodatne informacije;
 - 13) privremeno prestane da daje kredite i pruža ostale usluge licima sa neodgovarajućom kreditnom sposobnošću;
 - 14) privremeno prestane ili ograniči poslovanje sa licima povezanim sa tom kreditnom institucijom;
 - 15) privremeno prestane da stiče udjele u investicionim fondovima i vrši ulaganja u druga pravna lica;
 - 16) privremeno prestane da prima depozite i druga povratna sredstva ili uvodi nove proizvode;
 - 17) ne povećava ili da ograniči rast imovine i rizičnih vanbilansnih stavki kreditne institucije;
 - 18) smanji troškove poslovanja;
 - 19) utvrdi posebne uslove poslovanja, koji mogu da sadrže najniže odnosno najviše kamatne stope, rokove dospjeća potraživanja i obaveza kao i druge uslove;
 - 20) proda materijalnu i drugu imovinu;
 - 21) proda akcije ili poslovne udjele ili da pokrene postupak likvidacije zavisnog društva kreditne institucije;
 - 22) razriješi člana nadzornog ili upravnog odbora i zabrani tim licima obavljanje funkcije do okončanja postupka po nalogu za razrješenje;
 - 23) promijeni područja poslovanja, odnosno strukturu usluga koje pruža;
 - 24) usvoji i sprovede mjere za poboljšanje postupaka naplate dospjelih potraživanja, poboljša računovodstveni, i informacioni sistem i/ili poboljša sistem internih kontrola i internu reviziju;
 - 25) poboljša ili ograniči primjenu pojedinog internog pristupa ili modela iz člana 135 stav 2 ovog zakona;
 - 26) smanji, odnosno ograniči izloženosti kreditne institucije;
 - 27) preduzme druge mjere koje Centralna banka smatra primjerenim i proporcionalnim, kako bi kreditna institucija uskladila svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona i drugim propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.
- (2) Pri izricanju supervizorske mjere Centralna banka će, kada je primjenjivo, naložiti kreditnoj instituciji da prekine sa protivpravnim postupanjem i da više ne ponavlja postupanje.
- (3) Pored mjera iz stava 1 ovog člana izrečenih kreditnoj instituciji, Centralna banka može posebnim rješenjem, privremeno a ne duže od šest mjeseci, suspendovati pravo glasa licu koje ima kvalifikvano učešće u kreditnoj instituciji, ako postoji vjerovatnoća da će to

lice koristiti svoj uticaj suprotno pravilima dobrog i razumnog upravljanja kreditnom institucijom, ili da neće postupati sa pažnjom dobrog privrednika.

- (4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, lice kome je suspendovano pravo glasa ne može ostvarivati pravo glasa iz akcija za koje mu je potrebno odobrenje Centralne banke, a kvorum za odlučivanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine akcionara računaju se u odnosu na ukupan broj akcija sa pravom glasa, umanjen za iznos akcija po osnovu kojih to lice ne može ostvarivati pravo glasa.
- (5) Ako Centralna banka pri sprovođenju supervizije utvrdi da su kreditne institucije sličnih rizičnih profila (npr. slični modeli poslovanja ili geografski položaj izloženosti) izložene ili bi mogle biti izložene sličnim rizicima ili predstavljaju slične rizike za finansijski sistem, može prema tim kreditnim institucijama primijeniti jednak način vršenja supervizije i naložiti slične ili jednake supervizorske mjere.
- (6) Centralna banka banka može pri identifikovanju kreditnih institucija iz stava 5 ovog člana, naročito koristiti kriterijume iz člana 246 stav 1 tačka 10 ovog zakona.
- (7) U slučaju iz stava 5 ovog člana Centralna banka banka će i podzakonskim propisom propisati dodatne prudencijalne zahtjeve i druga ograničenja kojima se određuju posebni uslovi poslovanja kreditnih institucija.
- (8) Centralna banka o postupanjima iz stava 5 ovog člana obavještava Evropskog bankarskog regulatora.

Kolegijum supervizora

Član 320

- (1) Ako neki član grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori ima sjedište u drugoj državi članici, Centralna banka će, kao nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi, osnovati kolegijum supervizora za izvršavanje obaveza iz čl. 318, 322 i 325 ovog zakona.
- (2) Kolegijum supervizora obezbjeđuje okvir u kojem Centralna banka zajedno sa Evropskim bankarskim regulatorom i drugim nadležnim organima:
 - 1) međusobno razmjenjuju informacije, pri čemu se razmjena informacija sa Evropskim bankarskim regulatorom vrši u skladu sa članom 21 Regulative (EU) br. 1093/2010;
 - 2) dogovaraju podjelu radnih zadataka i dobrovoljni prenos odgovornosti, gdje je to potrebno;
 - 3) utvrđuju planove supervizije na osnovu procjene rizika poslovanja grupe kreditnih institucija;
 - 4) rade na jačanju efikasnosti supervizije otklanjanjem mogućih višestrukih identičnih supervizorskih zahtjeva, naročito u vezi sa pribavljanjem informacija iz člana 325 ovog zakona i člana 327 stav 6 ovog zakona;
 - 5) dosljedno primjenjuju prudencijalne zahtjeve u skladu sa posebnim propisima kojima se prenosi Direktiva 2013/36 EU i Regulativa (EU) br. 575/2013, na sve članove grupe kreditnih institucija, vodeći računa o nacionalnim propisima drugih država članica u dijelu iskorišćenih opcija i nacionalnih diskrecija u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija iz država članica, i
 - 6) obavljaju poslove iz člana 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona, vodeći računa o aktivnostima radnih tijela osnovanih za tu oblast.

- (3) Centralna banka blisko saraduje sa ostalim nadležnim organima, članovima kolegijuma supervizora i Evropskim bankarskim regulatorom, uzimajući u obzir ovlašćenja tih organa.
- (4) Osnivanje i rad kolegijuma supervizora ne utiču na ovlašćenja Centralne banke propisana ovim zakonom.
- (5) Kada u trećoj zemlji postoji član grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori ili član te grupe ima filijalu u trećoj zemlji, Centralna banka može da, uzimajući u obzir odredbe člana 215 ovog zakona i uporedivost zakonodavstava, obezbijedi saradnju i koordinira aktivnosti sa nadležnim organima treće zemlje.
- (6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, Centralna banka može da osnuje kolegijum supervizora.

Rok za donošenje propisa

Član 377

- (1) Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, propis iz člana 233 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Do početka primjene propisa iz st. 1 i 2 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o bankama ("Službeni list CG" br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17).

Dozvole za rad i odobrenja

Član 378

- (1) Kreditne institucije koje na dan početka primjene ovog zakona imaju dozvolu za rad izdatu od strane Centralne banke nastavljaju da posluju kao kreditne institucije u skladu sa ovim zakonom, na osnovu postojeće dozvole za rad.
- (2) Odobrenja Centralne banke izdata u skladu sa propisima koji se primjenjuju do početka primjene ovog zakona ostaju na snazi, osim odobrenja za članove odbora direktora i izvršne direktore koja prestaju da važe stupanjem na dužnost članova upravnog i nadzornog odbora kreditne institucije izabranih u skladu sa ovim zakonom.
- (3) Kreditne institucije su dužne da u periodu od dana stupanja na snagu propisa iz člana 43 stav 5 i člana 52 stav 3 ovog zakona do 30. novembra 2020. godine podnesu Centralnoj banci zahtjeve za izdavanje odobrenja za izbor članova nadzornog i upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom.

Prelazili period za kapitalne zahtjeve

Član 382

Izuzetno od člana 134 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, u periodu od početka primjene propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona do 30. juna 2021. godine kreditna institucija je dužna da održava:

- 1) koeficijent redovnog osnovnog kapitala minimalno na nivou od 4%;
- 2) koeficijent osnovnog kapitala minimalno na nivou od 5,5%.

Prelazili period za priznati kapital

Član 383

Izuzetno od člana 16 tačka 46 ovog zakona, kreditna institucija može, prilikom izračunavanja iznosa priznatog kapitala, umjesto u visini jedne trećine osnovnog kapitala kreditne institucije, u priznati kapital uključivati dopunski kapital u sljedećim procentima:

- 1) 100% - do kraja 2021. godine;
- 2) 75% - u 2022. godini;
- 3) 50% - u 2023. godini.

Prelazni period za zahtjeve za likvidnošću

Član 384

Izuzetno od člana 114 stav 3 ovog zakona, kreditna institucija je dužna da u periodu od početka primjene propisa iz člana 114 stav 10 ovog zakona do 2024. godine održava koeficijent likvidne pokrivenosti minimalno na nivou od:

- 1) 60% - od početka primjene propisa iz člana 114 stav 10 ovog zakona do kraja 2021. godine;
- 2) 70% - u 2022. godini;
- 3) 80% - u 2023. godini.

Prelazni period za bafer za očuvanje kapitala

Član 386

Izuzetno od člana 138 ovog zakona, u periodu do kraja 2023. godine kreditne institucije su dužne da održavaju bafer za očuvanje kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala, u iznosu od:

- 1) 0,625% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2021. godini;
- 2) 1,25% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2022. godini;
- 3) 1,875% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2023 godini.

Prelazni period za kontraklični bafer

Član 387

Izuzetno od člana 139 ovog zakona, za period do kraja 2023. godine kontraklični bafer specifičan za kreditnu instituciju u obliku redovnog osnovnog kapitala, može iznositi najviše:

- 1) 0,625% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2021. godinu;
- 2) 1,25% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2022. godinu;

3) 1,875% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2023. godinu.

Plan za očuvanje kapitala i ograničenje raspodjele

Član 388

U periodu do kraja 2023. godine kreditna institucija je dužna da ispunjava obaveze koje se odnose na plan za očuvanje kapitala iz člana 170 ovog zakona i obaveze ograničenja raspodjele iz čl. 167, 168 i 169 ovog zakona, ako ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer, pri čemu se primjenjuje zahtjev za održavanjem bafera za očuvanje kapitala iz člana 386 ovog zakona i zahtjev za održavanjem kontracikličnog bafera iz člana 387 ovog zakona.

Početak primjene odredbi o zaštiti klijenata pred Centralnom bankom

Član 389

Odredbe člana 219 ovog zakona primjenjivaće se od dana isteka mandata lica koje, na dan početka primjene ovog zakona, obavlja funkciju bankarskog ombudsmana po Zakonu o bankama ("Službeni list CG" br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17).

Stupanje na snagu

Član 393

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO FINANSIJA

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama

1. Definisane problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

U cilju ispunjenja obaveza preuzetih u postupku pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, vezanih za pregovaračko Poglavlje 9 - „Finansijske usluge“, u decembru 2019. godine usvojen je Zakon o kreditnim institucijama. Njime je izvršeno usklađivanje bankarske regulative sa Direktivom 2013/36/EU o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i dodatnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicionim društvima, i stvoren pravni osnov za donošenje seta podzakonskih akata kojima će se u bankarsku regulativu implementirati Regulatorna (EU) br. 575/2013 o prudencijalnim zahtjevima za kreditne institucije i investiciona društva. Na ovaj način je omogućena primjena novih Bazelskih standarda kapitala i likvidnosti (Bazel III), koji su usmjereni na jačanje kapitalnih zahtjeva za banke, kao i na formiranje okvira za nove regulatorne zahtjeve u vezi sa likvidnošću i dodatne kapitalne zahtjeve za finansijske institucije od sistemskog značaja.

Kako se jedan dio odredbi Direktive i Regulative odnosi i moguće ih je primjenjivati samo u okviru EU, radi postizanja što veće usklađenosti, Zakon o kreditnim institucijama sadrži i norme sa odloženom primjenom koje će se primjenjivati nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Takođe, primjena ovog zakona je, zbog potrebe da se kreditnim institucijama omogući određeni period za usaglašavanje sa brojnim zahtjevima, prelaznim odredbama utvrđena sa početkom od 1. januara 2021. godine.

Projekat izrade novog regulatornog okvira je u dužem vremenskom periodu najavljivan, a tržište je (neposredno ili preko Udruženja banaka Crne Gore) od početka informisano o obimu i kompleksnosti reforme, i u više navrata konsultovano u okviru aktivnosti za pripremu izrade radne verzije ovog zakona. Međutim, usljed neočekivanih okolnosti koje je izazvala pandemija novog koronavirusa (COVID 19), javio se i visok stepen neizvjesnosti u pogledu njenog uticaja na poslovanje finansijskog sektora, na unutrašnjem kao i na globalnom nivou. Takođe, trenutna situacija onemogućava adekvatnu komunikaciju Centralne banke i bankarskog sektora vezanu za pripremu i razmatranje velikog broja podzakonskih akata za sprovođenje ovog zakona, koji su u pripremi. U tom smislu je i Upravni odbor Udruženja banaka Crne Gore, na inicijativu

Odbora za pravna pitanja i Odbora za praćenje usklađenosti, uputio Centralnoj banci Crne Gore inicijativu za redefinisane roka primjene Zakona o kreditnim institucijama u cilju omogućavanja dovoljnog vremenskog perioda za ispunjavanja obaveza usklađivanja sa tim zakonom.

U prilog ovom zahtjevu Udruženje banaka Crne Gore je istaklo i činjenicu da je 11.7.2020. godine stupio na snagu novi Zakon o privrednim društvima, što je nametnulo obavezu za dodatno usklađivanje kreditnih institucija sa odredbama ovog zakona u roku od narednih devet mjeseci (do marta 2021. godine). U tom smislu je, pored značajno otežanog obavljanja redovnih poslovnih aktivnosti usljed poštovanja mjera za sprečavanje širenja virusa i nemogućnosti kreditnih institucija da u punom kapacitetu pristupe brojnim obavezama, usklađivanje sa propisima takođe značajno otežano. Dodatno, istaknute su druge potrebe kreditnih institucija za pomoć u ovom procesu, kao i pojašnjenja pojedinih normi.

U okviru razmatranja pitanja produženja roka za početak primjene, obavljena je i komunikacija sa relevantnim međunarodnim institucijama (SB, MMF), kako bi se pronašlo najbolje moguće rješenje.

U tom cilju pripremljen je predloženi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama, kojim se predlaže produženje roka za početak primjene Zakona (od 1. januara 2022. godine), kao i rokova za usklađivanje poslovanja kreditnih institucija sa Zakonom o kreditnim institucijama, koje obuhvata prilagođavanje rokova za postepenu primjenu brojnih novih zahtjeva definisanih prelaznim odredbama Zakona, kao i pravno tehničko unaprjeđenje pojedinih odredbi.

U opciji „status quo“ naznačeni problemi bi bili i dalje prisutni, što bi u velikoj mjeri:

- uticalo na funkcionisanje bankarskog sektora;
- pokrenulo brojne probleme u smislu obaveze Centralne banke da kontroliše i konstatuje prekršajnu odgovornost kreditnih institucija koje nijesu blagovremeno uskladile poslovanje sa propisima ili su izvršile nedovoljno dobro ili neefektivno usklađivanje;
- otežalo primjenu pojedinih kompleksnijih odredbi zakona.
- uticalo na stav EK, kao i drugih međunarodnih institucija prema crnogorskim institucijama kojima je povjerena realizacija obaveza preuzetih u postupku pristupanja Evropskoj uniji vezanih za pregovaračko Poglavlje 9 – Finansijske usluge, po pitanju ocjene osposobljenosti za implementaciju novih zakonskih rješenja.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Očekuje se da će se usvajanjem ovog zakona stvoriti uslovi za:

- obezbjeđivanje pravovremenog i efikasnog prilagođavanja kreditnih institucija novouspostavljenom regulatornom okviru, što će pozitivno uticati na povećanje nivoa operativnosti kao i održivosti poslovnih aktivnosti kreditnih institucija, naročito u trenutnim nepredviđenim okolnostima izazvanim epidemijom COVID-19;
- omogućavanje boljih uslova (više vremena) za usklađivanje poslovanja kreditnih institucija sa odredbama drugih novousvojenih zakona (Zakona o privrednim društvima, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o platnom prometu, i sl.) kao predušlov za primjenu odredbi Zakona o kreditnim institucijama;
- obezbjeđivanje odgovarajućeg vremenskog perioda za sprovođenje svih aktivnosti potrebnih za adekvatnu primjenu Zakona o kreditnim institucijama;
- produženje roka za usvajanje predviđene brojne podzakonske regulative za sprovođenje Zakona o kreditnim institucijama, što će uticati na obezbjeđivanje kvaliteta i visokog stepena usklađenosti te regulative sa EU regulativom;
- omogućavanje dovoljno vremena da podzakonski propisi koji budu pripremani za usvajanje budu pravovremeno upućeni bankarskom sektoru, kao i relevantnim međunarodnim institucijama, na pregled i konstruktivno mišljenje u cilju unapređenja predloženih rješenja;
- uspješno uspostavljanje regulatornog okvira za poslovanje kreditnih institucija, koji će doprinijeti stabilnosti finansijskog sistema i daljem razvoju finansijskih usluga.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Objasni preferiranu opciju?**

U slučaju opcije "status quo" cilj se ne bi mogao ostvariti. S obzirom na to da se radi o obimnoj reformi sektora koji je od izuzetnog značaja za održavanje stabilnosti finansijskog sistema i privrede Crne Gore (i tim prije što se radi o predušlovu za članstvo u EU), cilj ne bi mogao da se ostvari ni u slučaju neke druge neregulatorne opcije.

Regulatorna opcija u vidu izmjena i dopuna Zakona o kreditnim institucijama u potpunosti će omogućiti postizanje postavljenih ciljeva kroz uspješno prevazilaženje prepreka sa kojima se bankarski sistem susreće u ovom periodu. Ova opcija će za rezultat imati u potpunosti funkcionalni regulatorni okvir koji je usklađen sa EU propisima, čime će se unaprijediti zaštita i funkcionisanje bankarskog sektora u Crnoj Gori, a samim tim pozitivno uticati na povećanje poslovnih aktivnosti banaka ali i bolju zaštitu deponenata.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Donošenje ovog zakona će pozitivno uticati na kreditne institucije time što se ovim zakonom pojašnjavaju, odn. rješavaju, pojedine nedoumice u vezi sa primjenom odredbi Zakona o kreditnim institucijama i obezbjeđuje prostor za edukaciju njihovih kadrova prije početka primjene novog zakona i podzakonskih akata.

Takođe, produženjem roka za primjenu će se omogućiti više vremena za blagovremenu i kvalitetniju primjenu normi novog zakonodavnog okvira, kao i normi brojnih podzakonskih propisa koji će u međuvremenu biti usvojeni, a na osnovu kojih će kreditne institucije uspostaviti nove okvire korporativnog upravljanja, normativne i tehničke infrastrukture, kao i ukupnog poslovanja.

Produženje roka za primjenu Zakona o kreditnim institucijama omogućiće kreditnim institucijama i pravovremeno usklađivanje sa normama drugih novousvojenih propisa. Na ovaj način će se osigurati bolja ocjena primjene i usklađenosti sa propisima EU, odnosno viši stepen ispunjenosti obaveza vezanih za pregovaračko Poglavlje 9.

Primjena ovog zakona ne iziskuje troškove za građane i privredu.

Propis ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata, niti utiče na tržišnu konkurenciju.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**

- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, pa stoga nije potrebno izvršiti procjenu fiskalnog uticaja

Implementacija zakona neće prouzrokovati međunarodne finansijske obaveze, a neće se direktno ostvariti prihod za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

U pripremi ovog zakona nije korišćena eksterna ekspertska podrška, ali su obavljene odgovarajuće konsultacije sa Svjetskom bankom i Međunarodnim monetarnim fondom.

S obzirom da se Zakonom ne predlažu nova materijalno-pravna rješenja, već se samo predlaže produženje roka za primjenu Zakona i s njim kompatibilnih prelaznih rokova, kao i određena preciziranja odredbi važećeg Zakona o kreditnim institucijama, o kojima je ostvarena odgovarajuća komunikacija sa bankarskim sektorom, za predloženi zakon nije potrebno organizovati javnu raspravu.

Takođe, kako se predloženim zakonom ne predlažu izmjene odredbi važećeg zakona kojima je izvršeno prenošenje relevantnih propisa Evropske unije u nacionalno zakonodavstvo, već se samo predlaže promjena roka za početak primjene tog zakona, nije potrebno pribavljati ponovno mišljenje Evropske komisije koja je već dala pozitivno mišljenje na važeći zakon.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju ovog zakona, jer se njime obezbjeđuje dovoljno vremena kreditnim institucijama za prilagođavanje i primjenu.

Mjere koje će biti preduzete u toku primjene ovog zakona da bi se osiguralo ispunjenje očekivanih ciljeva su sljedeće:

- Realizovaće se potrebne regulatorne aktivnosti za implementaciju zakona.
- Po potrebi, Centralna banka će preduzimati odgovarajuće mjere u slučaju njegove neodgovarajuće primjene,
- Centralna banka će podsticati usklađenost otvorenošću i spremnošću za komunikaciju, pripremanjem stručnih mišljenja, odobrenja, saglasnosti i po potrebi stručnom procjenom,
- Centralna banka će u svojim izvještajima redovno objavljivati informacije o praćenju sprovođenja ovog zakona.

Osnovni indikatori za mjerenje ispunjenja rezultata koji proizilaze iz predloženog zakona će biti stepen usklađenosti poslovanja kreditnih institucija u skladu sa odredbama zakona, broj rješenja i mišljenja koje je Centralna banka izdala kreditnim institucijama u cilju njihovog blagovremenog i potpunog usklađivanja sa zakonom i sl.

Za monitoring primjene ovog zakona biće zadužena Centralna banka Crne Gore, kao tijelo koje je u skladu sa zakonom nadležno za superviziju kreditnih institucija i praćenje primjene predloženog zakona.

Datum i mjesto

11. 01. 2014. godine

Starješina

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-907/20-1271/2

4. septembar 2020.

Za: **MINISTARSTVO FINANSIJA**
ministru Darku Radunoviću

Veza: Dopis br. 02-14825/1

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama s pravnom tekovinom EU

Poštovani,

Dopisom broj 02-14825/1 od 3. septembra 2020. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije

S poštovanjem,

GLAVNI PREGOVARAČ
Aleksandar Drljević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu finansija;
- a/a

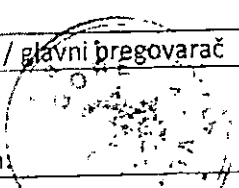
Kontakt osoba: Nevenka Vuličević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU

tel: 020 481 312

email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MF-IU/PZ/20/04
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Credit Institutions	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	MINISTARSTVO FINANSIJA	
- Sektor/odsjek	Direktorat za finansijski sistem i unapredjenje poslovnog ambijenta	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Bojana Bošković, +382 20 245 589 bojana.boskovic@mif.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandra Popović, +382 20 224 248 aleksandra.popovic@mif.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	CENTRALNA BANKA CRNE GORE	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Guverner Centralne banke Crne Gore dr Radoje Žugić, tel. 020/403-122	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ivana Joličić, 020/403-149 ivana.jolicic@cbcg.me	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Zakon ne primjenjuje/ne sprovodi organ državne uprave, već Centralna banka Crne Gore	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepennost ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2020-2022	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevođe dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MF-TU/PZ/20/04		MF-IU/PZ/20/04		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim insitucijama		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Credit Institutions		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti